

Clary-Aldringenové

bonusový text č. 01

Šlechtický rod Aldringenů pocházel z Lotrinska, rod knížat Clary pak z Toskánska. Osudy obou rodů se spojily v 17. století a jsou neodmyslitelně spjaty s Teplicemi.

25. února 1634 byl v Chebu zavražděn Albrecht z Valdštejna a spolu s ním i poslední z rodu Vchynských, pánů Teplic. Jan Aldringen, který spolu s dalšími šlechtici stál za úkladnou vraždou, byl za tuto „věrnou službu“ císařem Ferdinandem II. odměněn. Získal teplické a benešovské panství. Jan však ani nestačil nad ním osobně převzít správu, protože ještě téhož roku padl v bitvě proti Švédům. Tři roky poté se jeho sestra Anna provdala za hraběte Jeronýma Clary, a tak došlo ke spojení obou rodů.

Za vlády Clary-Aldringenů se Teplice staly oblíbeným místem, kam se sjížděly významné evropské osobnosti. Přítomnost hlav států s rodinami, vyslanců, ministrů, generálů a špiců, stejně tak jako mnoha vědců, učenců a umělců nesmírně přispěla ke zvýšení popularity lázní.

Zásadním obdobím pro teplické panství byl konec 18. století, kdy se v roce 1787 ujal vlády mladý kníže Jan Nepomuk Clary-Aldringen, vzdělaný a osvícený šlechtic. Je o něm známo, že byl vzorem ušlechtilosti a uhlazenosti mravů a pro svůj duchaplný vtip byl vzácným a vyhledávaným hostem v nejvyšších kruzích. Oženil se s dcerou knížete Karla de Ligne Marií Kristýnou.

Po šesti letech Nepomukovy vlády, v noci na 1. června 1793, vypukl ve stodole poblíž Tržního náměstí (dnešního náměstí Svobody) požár, který se rychle rozšířil po okolí. Do rána shořela celá polovina tehdejšího města. Schopnému knížeti se rychle podařilo získat prostředky na obnovu – hlavně od německých šlechticů, kteří se do Teplic jezdili léčit.

Nejslavnějším Clary-Aldringenem však byl bezesporu Edmund, vnuk knížete Jana Nepomuka. Když převzal rodinné dědictví, bylo mu teprve devatenáct let. Oženil se s krásnou hraběnkou Elisalex Ficquelmontovou. Nechal pro ni vybudovat romantický ostrůvek v zámeckém parku, který je tam dodnes. Byl moudrý, vzdělaný a politicky liberální. Osvobodil na svém panství sedláky od roboty ještě dříve, než byla oficiálně zrušena. Aby mohl dále zvelebovat podniky v Teplicích, prodal panství u Benešova a claryovský palác v Praze. Kromě lázní věnoval pozornost i Dubí a nedalekému Hřensku. V Dubí začal jednat o stavbě kostela Neposkvrněného početí Panny Marie a v Hřensku vybuďoval Edmundovu, dnes Tichou soutěsku i stezku k Pravčické bráně.

Clary-Aldringenové si udrželi teplické panství ještě padesát let po Edmundově smrti, až do roku 1945, kdy museli opustit Čechy stejně jako mnozí další. Dnes příslušníci rodu žijí v Německu a do Teplic jezdí jen zřídka.

Erb Clary-Aldringenů můžete vidět na průčelí teplického zámku či na Nových lázních. Štít je členěn na čtyři pole a doplněn heraldickým klenotem. Horní polovina erbu pochází od Aldringenů, dolní od Claryů. Poloviny odděluje červený pruh se štítem s říšským orlem, který nese na hrudi rakouský znak.